

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem,
ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

7. Idem ostenditur ex scriptis Fausti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

voluntatem everterent pervicacissime contenderunt, falsam esse Augustini Sententiam, eo quod Deus non nisi omnes homines salvos fieri velit, & non eos tantum qui ad sanctorum numerum pertinebant; sed omnes omnino ut nullus habeatur exceptus. Sed nullo fortassis iudicio elucet manifestius, quantopere illam hominum discretionem ad occultum illud divinæ constitutionis propositum revocare trepidaverint, quam ex illa absurditate, in quam cæcâ prædestinationis fugâ præcipitati sunt, dum causam salutis atque discretionis parvulorum in illa ætate morientium invenire moliantur. Cum enim illud propositum Dei per qualemcunque bonæ voluntatis motum ab homine proflientem, in adultis facile evertent, maluerunt etiam in parvulis qualiacunque merita sub conditione futura quæ, ut Prosper ait, non sint futura confingere, ut novo absurditatis genere & non agenda essent præcisa, & præcisa non acta; quam Dei discernentis propositum atque unum pro suo beneplacito aliumentis, alterum relinquendis admittere. Parvulorum autem causam, ait Hilarius, ad exemplum maiorum non parvum adferri. Quod vero in exemplo parvulorum nihil nisi illud occultum Dei iudicium horruerint, tradit Prosper clarius: Cumque inter hæc innumerabilium illius multitudo obicitur parvulorum qui &c. non sine DEI IUDICIO discernuntur. Nimirum Augustinus discretionis

In Epist. ad Aug.

Lib. 1. cit. c. 14.

atque electionis causam statuebat iudicium Dei, illi ut istud fugerent, quibuscunque committis meritis ELECTIONEM DEI subiecerant. Quæ sententia cum ita esset absurda, ut eam omnis sensus humanus, inquit Augustinus, quantulacunque ratione subnixus, maximeque Christianus exberret, Faustus Episcopus Regiensis Semi-Pelagianorum, & prædestinationis hostium non postremus, furo quodam eloquentiæ maluit quæstionis obscuritatem exaggerare, quam in parvulorum discretionem ullum Dei propositum confiteri. Nam cum sibi quæstionem Catholicorum objecisset: Si non est prædestinatio, cur in parvulis alij baptizantur, alij sine baptismi sanctificatione rapiuntur? Unde quam præclare sese à persequentium laqueo expediat: Serpentina, inquit, fraudis est ad tenebras cavernas velicâ luce transfugere. Item: Quid rationis est ut interrogare velis occulta, cum sollicitudini tuæ plenissime videas respondere manifesta. Quid utilitatis est certa omittere & incerta consulere, de quibus nihil invenis Catholica lectione conscriptum? Non intelligas quod in veritatis iniuriam persecutaris, quicquid veritatis scire te noluit. Nempe inimicus divini propositi, cui veritas orthodoxa discretionem illam tribuit, satius putavit ignorantiam, & nescio quas quæstionis tenebras fingere, quam cum Catholicis rei apertissima certissimaque subscribere.

Lib. de heres. c. 13.

Lib. 1. de prædest. c. 14.

Idem ostenditur ex scriptis Fausti.

CAPVT SEPTIMUM.

ET quia in hujus Fausti mentionem incidimus, omnium quos quidem sciam Semi-Pelagianorum strenuissimi calidissimique, operæ pretium est ex ejus opere, quod de gratia & libero arbitrio scripsit eundem proflus fuisse scopum ejus & scopulum demonstrare. Nam quamvis tota illa lucubratio eò tendere videatur, ne sola gratia, sed simul humanus labor atque devotio salutem hominum credatur operari, hoc ipsum tamen non alia de causa demonstratum voluit nisi ut Catholicum dogma de prædestinatione ex qua gratia illa fluit, & de reprobatione subverteret. Sic enim totum illud discretionis mysterium quod Catholica Ecclesia veneratur, non ab occulta Dei discernentis, prædestinantis, eligentis voluntate atque proposito, qui per gratiam suam discretos facit, sed ab humana fide, devotione ac labore suspenditur. Illum esse ipsissimum Fausti scopum sexcentis ex locis perspicue patet. Et ne procul probatio petatur, ecce locus quem produximus, hoc evidenter probat. Nam cum fuse ostendisset, ne de sola gratia otiose speraremus, & ne quem lateret, cui dogmati subruendo illam adhibuisset machinam, sic advertantis quasi hæretici reverà tamen Catholici objectionem sibi opponit: Sed dicis; Si præ-

destinatio non est, cur in parvulis alij baptizantur, alij sine baptismi sanctificatione moriuntur? Quid aliud indicat nisi illam se prædestinationem, cui ista parvulorum discretio ab Augustino & Ecclesia tribui solet, præcedenti disputatione quassasse? Neque enim de mala aliqua perverfaque prædestinationis intelligentia queritur, sed quanto potest disputandi conatu, hoc agit ut prædestinationem nullam penitus esse ex Deo, sed totam discretionem ex humana pendere voluntate persuadeat. Vis aliud evidentius? In operis illius exordio postquam verbotenus Pelagij dogmatibus renunciaffet, statim illud aggreditur quod quidam ad vitam præordinati sunt alijs ad mortem deputatis: Qui unum, inquit, in origine perditum, alterum in prædestinatione affirmat electum, vide quo improba persuasionem decimet. Quasi vero non esset illud certissimum Augustiniana & Apostolica doctrinæ caput. Quod ut eradat penitus, generalem gratiam naturæ atque doctrinæ omnibus communem toto libro statuit, ut videlicet sicut passim loquitur, Gentilitatis malum & absconditum decretum fatale delectur. Unde paulo post cum pluribus, (quasi hoc esset controversum) libertatem arbitrij non perijisse docuisset, ad scopum quo per astructam illam libertatē collimabat rediēs: Vides, inquit, quod

Lib. 1. c. 4.

Ibid.

Ibid. c. 9. quod neminem sic premit sati vel imposta perditionis necessitas, ubi competit eligendi potestas? Et ut intelligas quid sit illud fatum quo Catholicam doctrinam passim ut Pelagius infamare solet; Neque enim, adicit, in vnam partem trahit prædestinatio, ubi utriusque partis deseritur electio. Nimirum, ut hæreticus delirat, ubi est libertatis actio nullum locum potest habere prædestinatio. Hoc est enim quod & inferius ex astruenda stundi cadendique libertate consecutaneum esse & aperte ostendi dicit: *Statum hominis in diversa, non pro constitutione Dei, sed pro arbitrij libertate versari.* Itemque rursum: *Si quaido ergo homo ex bono malus, vel ex malo bonus effici arbitrio merito adiuuitur, voluntas quo libera est à Deo aucta corrigitur, non vis prædestinationis operatur.* Quid quod illos qui sententiam illam Apostolicam, *Miseretur cuius voluerit &c.* quâ miserendi prædestinandique libertas apertissime diuine voluntati ascribitur, ad prædestinationem Dei vel præfinitionem trahunt, hæreticos esse definit? Ipse vero præclarissimus & Catholicus scilicet defensor libertatis, eodem modo ut magistri ejus Pelagius atque Iulianus ita locutionem illam intelligendam docet, *Miseretur cui voluerit, id est, inquit, quem iustum esse cognovero, cuius promptam voluntatem videro, quem præceptis meis obedire perpevero, quem meam facere probavero voluntatem.* Quid item illud quod ab eisdem hæreticis, & illum evidētissimum locum: *Ergo cuius vult miseretur, & quem vult indurat &c.* perperam ad Prædestinationem Dei, hoc est prædestinationem trahi putat? Et ut agnoscas quid destrueret moliatur, cōmentarium illum Pelagij ab Augustino pluribus rejectum ac destructum locis, ab inferis quasi verum revocat, nempe sub interrogantis vel obijcientis persona cōmentarium sensum Apostolum introrittere, quem ex aduerso propositum sequenti increpatione castigat dicens: *O homo tu quis es qui respondeas Deo.* Quem sensum ut omnibus coloribus Pelagianis instrueret, Iuliani fucos ab Augustino quoque deterfos & improbatos iterum affricare non erubescit. Sed quid opus pluribus perspicuis verbis in secundo libro asserit, Præscientiam & prædestinationem Dei male intelligi ab astruentibus quod inde humanorum actuum causa nascatur. Ad quod expugnandum cum omnes ingenij nervos toto primo libro adhibuisset, totamque

humanorum actuum diversitatem, à solo liberi arbitrij diverso nutu pendere docuisset, Dei voluntate atque proposito nequaquam voluntatem hominis per gratiam in salutis viam revocante atque flecente, tandem ipse egregius Doctor, omnem omnino prædestinationem quasi fatalem necessitatem ab humanis actibus remouet, sola relicta cum Pelagio rerum gerendarum præscientia. Aliud est, inquit, præscire, aliud prædestinare. Præscientia itaque gerenda prænoscit, postmodum prædestinatio retrahenda describit. Illa prævidet merita (in hac vita) hæc præordinat præmia (in alterâ) Præscientia de alieno subsistit actus, prædestinatio autem de iudicio suo &c. ac sic nisi præscientia exploraverit prædestinatio nihil decernit. Iam vides arbitror quàm prædestinationem toties velut fatum ac gentilitiū decretū averfatus sit: nempe illam quæ non solius præscientiæ vice respectu humanorum actuum, sed etiam præparationis fungitur, quæ scilicet secundum Catholicam Augustini doctrinam liberi arbitrij actiones parat ac tribuit. Tali quippe prædestinatione tota meritum humanorum qualiumcumque machina à Pelagianis & Semi-Pelagianis omnibus instructa subvertitur. Hunc ergo unicum fuisse sibi in elaborandis istis libris propositum scopum in ipsa librorum præfatione, quam ad Leontium scripsit apertissime profiteretur. Sic enim libros suos inscribit: *Professio fidei contra eos qui dum per solam Dei voluntatem alios dicunt ad vitam attrahi, alios in mortem detrahi, hunc fatum cum Gentilibus asserunt, indeliberum arbitrium cum Manichæis negant.* Quasi vero non esset unum inter dogmata Christiana præcipuum, quod per solam Dei voluntatem homo ad vitam attrahatur, et si nemo sine sua voluntate sequatur & veniat. Nam quod etiam Catholicos dicere innuat per solam Dei voluntatem alios in mortem deprimi & ex malevolentia profecta est mala intelligentia vel potius Catholica locutionis invidiosa perverfio: quam alibi Catholicis & Evangelicis vocibus exprimit: *Quomodo, inquit, dicitur quod assumatur unus, & alius relinquatur.* Et nihil tamen minus omnem hominum discretionem, quæ divino iudicio aut speciali, ut loquitur, decreto fit, eodem in loco totis viribus velut impietatem fatalis cuiusdam constitutionis oppugnat.

Lib. 2. c. 3.

Lib. 1. de gra. & lib. arbit. c. 7. in fine. Matr. 24. Lib. 1. c. 7.

Prima ratio abhorrendi propositum prædestinationis, quia est Gentilium fatum. Illud duplex, Astrologorum & Stoicorum.

CAPVT OCTAVVM.

SATI superque vidimus quanto horrore Massiliensis adeoque infausus ille Faustulus detestati sint illud discretivum propositum Dei: sive ut ipsi vocant, illud propositum vocationis, hoc est vocandi, quo eligendorum & reijcendorum ante mundi initium di-

citur facta discretio; illam a prædestinatis electionem; illam b Dei constitutionem quæ humanas prævenit voluntates; illud c propositum & consilium voluntatis Dei; illud d Dei iudicium quo homines secernuntur; illum e prædestinatum ac definitum electorum numerum: illud f incertum voluntatis g Dei; &

a Ibid. b Ibid. c Ibid. d Ibid. e Ibid. f In Epist. Hilari ad Aug. g Ibid.

